

CRÍTICA

David Bueno

Les papallones de la ment

“Creuant de neurona en neurona / les runes abstractes de la seva consciència. Joan Adrove. A: *Pedra de llangardaix*, 2002.

Les neurones són les peces bàsiques en la creació dels nostres pensaments. Les seves unions, complexes i ramificades, dinàmiques i delicades, intervingudes per neurotransmissors, ens permeten emmagatzemar records i experiències, viure i reviure emocions, i generar totes les idees que solquen la nostra ment, navegant dins la superfície ondulada del cervell. Metafòricament parlant són les papallones de la nostra ment.

Vistes al microscopi, son unes cèl·lules ramificades que presenten prolongacions llargues. Complexen la finalitat biològica de transmetre informació de manera ràpida, precisa, eficaç i plàstica en els grans organismes multicel·lulars, on la comunicació interna i la capacitat de generar respostes ràpides i adaptatives als canvis externs és absolutament indispen-

sable. Si ens les imaginéssim de la mida de pilotes de tennis, els senyals que emeten viatjarien a 400 km/h per informar altres cèl·lules que es trobarien a uns quants quilòmetres de distància. De fet, el sistema nerviós dels mamífers en general, i l'humà en particular, és la culminació de la creixent complexitat organitzativa de la matèria viva. Fins on arriba aquesta complexitat i com la generen, la gestionen i la interpreten les neurones?

Josep Maria Tomàs Ferré, catedràtic emèrit d'histologia i neurociència a la Universitat Rovira i Virgili de Tarragona i professor en l'ensenyament de medicina de la Universitat de Barcelona, ens ho explica de manera intuïtiva i planera a *Per què les neurones? La raó de ser biològica de les neurones i del sistema nerviós*. Expert en els mecanismes moleculars que suporten la capacitat d'adaptació plàstica en les sinapsis, ens explica quina és la raó de ser d'aquests mecanismes de comunicació intercel·lular i ens

Josep Maria Tomàs Ferré

Per què les neurones?

La raó de ser biològica de les neurones i del sistema nerviós

Per què les neurones?

■ Autor: Josep Maria Tomàs Ferré

■ Editorial: Edicions de la Universitat de Barcelona (2024)

■ Pàgines: 136

ajuda a interpretar algunes de les funcions neuronals més complexes, com l'emmagatzematge d'informació i el pensament.

Anna Sintes Estévez
Sota la superfície

Els adolescents i la salut mental

Sota la superfície

■ Autora: Anna Sintes Estévez

■ Editorial: Ara Llibres (2024)

■ Pàgines: 192

Disposar d'un sistema nerviós plàstic i adaptable és un gran avantatge per a la supervivència, que ens permet "creuar, de

neurona en neurona, les runes abstractes de la consciència", parafrasejant els versos de Joan Adrove. Una de les èpoques crítiques per a la maduració dels sistemes neuronals del cervell, on "les runes semblen més abstractes", és l'adolescència. Durant els anys de transició d'infants a adults es donen molts canvis a escala física i neural que afecten els adolescents a nivell psicològic i emocional. Sovint, aquests canvis es viuen amb una certa dosi d'angoixa. Tanmateix, com saber què és típic d'aquesta etapa i quan ens hem d'alarmar?

Això és el que la psicòloga Anna Sintes, especialista en salut mental infantil que treballa a l'Hospital de sant Joan de Déu, ens explica a *Sota la superfície. Els adolescents i la salut mental*. Ens exposa el comportament i les reaccions en el dia a dia dels adolescents, presenta diversos problemes de salut mental que molts joves viuen i ens ensenya a detectar-los per poder actuar. Gaudir de les acolorides, però fràgils, papallones de la ment. ■